

**Adami Tanneri E Societate Iesv, S. Theologiæ D. Et In
Academia Ingolstad. Professoris, Theologiæ Scholasticæ
Tomus ...**

Cum triplici Indice

De Fide, Spe, Charitate, Iustitia, Religione, caeterisq[ue] virtutibus [et]
vitijs: ac varijs hominum statibus. Secvndæ Secvndæ S. Thomæ
Aqvinatis Respondens

Tanner, Adam
Ingolstadii, 1627

Index Dispvationis IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72877](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72877)

222 Vt vero mulier vtatur veste virili, aut è conuerſo, licet abſq; cauſa illicitum ſit, ac merito prohibutum Deuteronomij 22. v. 5. eo quod exterior conuenire debeat conditioni perſonæ, ſecundum communem conſuetudinem; & præcipue quia hoc poteſt eſſe cauſa laſciuiæ: poteſt tamen id quandoque fieri ſine peccato, propter aliquam neceſſitatem, vel cauſa ſe occultandi ab hſtib; vel propter defectum alterius veſtimenti, vel propter aliquid aliud eiufmodi, vt docet S. Thomas eodem a. 2. ad 3.

223 Ex quibus etiam iudicium faciendum eſt de artibus, quæ ad eiufmodi res conficiendas ordinantur. Nam ſi qua ars eſt, inquit Sanctus Thomas eodem art. 2. ad 3. ad faciendum aliqua opera quibus homines vti non poſſunt abſque peccato, tum id artificioſum erit illicitum, utpote præbens alijs directe occaſionem peccandi, puta ſi quis fabricaret idola, vel aliqua ad cultum idololatriæ pertinentia. De qua re

actum eſt ſupra diſput. i. quæſtione 9. dub. 5. ſi qua vero ars eſt cuius operibus poſſint homines bene & male vti, ſicut gladijs, ſagittis &c. vſus talium artium non eſt peccatum. ſi tamen operibus alicuius artiſ frequentius male vti contingeret, quamuis ex ſe non ſint illicita, ſunt tamen per officium Principi à ciuitate extirpanda. Quia ergo mulieres licite ſe poſſunt ornare, vel vt conſeruent decentiam ſui ſtatuſ, vel etiam aliquid ſuper addere, vt placeant viris, conſequens eſt, artiſtices talium ornamentorum non peccare, in vſu talis artiſ; niſi forte inueniendo aliqua ſuperflua & curioſa. Vnde etiam Chryſoſtomus homil. 50. in Mathæum monet, etiam ab arte calceorum & textorum multa abſcindenda eſſe. Etenim artem ad luxuriam deduxerunt; neceſſitate ſuperata, curioſitatem artiſ male commiſcentes. Atque hæc de Temperantia.

FINIS DISPUTATIONIS TERTIÆ.

INDEX DISPUTATIONIS IV.
DE IVSTITIA ET IVRE.

Quæſtio I. De Iure, & Dominio.

- Dubium I. De varijs acceptionibus Iuris; ac ſpeciatim quid, & quodplex ſit Ius, ad rem, vel perſonam aliquam.
- II. Quid ſit dominium perfectum; quid item vſus fructus, ſeruitus, vſus, & an vſus rei ſemper ſit à domino ſeparabilis.
- III. Quid & quodplex ſit poſſeſſio; quomodo acquiratur; & quomodo eius ſint effectus.
- IV. De fundamento, ſubiecto, & obiectis dominij.
- V. De origine, & varijs modis acquirendi dominium in genere.
- VI. De præſcriptione & vſucapione, velut celebratiſſimo modo acquirendi dominium; ſpeciatim quid ſit; quas conditiones requirat, quos effectus habeat; & quantum temporis ad cuiusque rei præſcriptionem ſit neceſſarium.
- VII. De Iure, prout eſt obiectum Iuſtitia, eiusque varijs diuiſionibus.

Quæſtio II. De Iuſtitia, eiusque varijs ſpeciebus.

- Dubium I. Quid, & quodplex ſit Iuſtitia in genere.
- II. Quid, & quodplex ſit Iuſtitia legalis.
- III. Quid ſit, & circa quam materiam verſetur Iuſtitia particularis.
- IV. De diuiſione Iuſtitia particularis, in commutatiuam & diſtributiuam.
- V. An Iuſtitia vindicatiua, & æconomica ſint diſtinctæ ſpecies Iuſtitia.

Quæſtio III. De Iudicio priuato & ſuſpicionibus.

- Dubium I. Quid & quodplex ſit Iudicium, & quomodo ſit actus Iuſtitia.
- II. De ſuſpicionibus ſeu Iudicio priuato; præſertim temerario; an & quale ſit peccatum.
- III. An, & qua ratione dubia ſint in meliorem partem interpretanda.

Quæſtio IV. De proceſſu Iuridico in criminibus ordinarijs, adeoque de Iuſtitia & iniuſtitia Iudicis, rei, accuſatoris, teſtium, aduocati.

- Dubium I. De Iuſtitia & iniuſtitia Iudicis; ſpeciatim an, & qua ratione Iudicium publicum ſit licitum, ex parte ipſius Iudicis; & deque iuriſdictione eidem neceſſaria.
- II. Vtrum Iudex ſemper ſecundum leges, aut allegata & probata iudicare & ſententiam ferre debeat; etiam condemnando innocentem.
- III. An & quomodo ſententia Iudicis ob iniuſtitiam ſit irrita; præſertim in cauſis beneficiorum.
- IV. Qui proceſſus generatiuè à Iudice in iudicando ſit ſeruandus.
- V. De Iuſtitia & iniuſtitia rei.
- VI. De Iuſtitia & iniuſtitia accuſatoris, teſtium, aduocati.

Quæſtio V. De proceſſu aduerſus crimina excepta; ac ſpeciatim aduerſus crimen veneficij.

- Dubium I. Quanam velut præcipua in hac re ſupplicanda ſint.

- II. An in crimine veneficij, ad torturam, vel damnationem sufficiant sola denuntiationes complicum.
- III. An in processu adversus sagas expediat, tam multa iudicij arbitrio relinquat.
- IV. Quid animarum Curatoribus in hoc processu, præferim circa Sacramentorum, & sepultura administrationem, faciendum.
- V. Qua ratione, quibusve medijs veneficia aut auerenda, aut extirpanda sint.

Quæstio VI. De Restitutione.

- Dubium I. *Quæ sit ratio, & necessitas restitutionis, & ex cuius virtutis violatione oriatur: an etiam ob distributionem beneficiorum non recte factam.*
- II. *De communibus titulis & causis ad restitutionem obligantibus, ut sunt damnificatio non deliberata; impedium vel non procuratum bonum alterius; & possessio rei aliena bona fide.*
- III. *Quid restituendum ab eo, qui alium quas bona animi, seu naturalia, seu supernaturalia iniurè læsit.*
- IV. *An & qualis restitutio facienda ab eo, qui bona corporis læsit occidendo, vel mutilando.*
- V. *An & qualis restitutio facienda ab eo, qui virginem aut nuptiam violavit.*
- VI. *An & quomodo fama & honor per detractionem vel contumeliam læsus restituendus.*
- VII. *De restitutione bonorum ecclesiasticorum; speciatim propter beneficia inualidè acquisita, privationem beneficij; neglectam residentiam, pluralitatem beneficiorum.*
- VIII. *Quid restituendum à beneficiarijs, propter bona Ecclesiastica male administrata, vel expensa.*
- IX. *De restitutione bonorum fortunæ; ac primum eorum, quæ furto sunt ablata.*
- X. *An & quomodo restituenda, quæ accepta sunt propter rem alias debitam, aut turpem seu illicitam.*
- XI. *An & quomodo solvenda seu restituenda sint amissa vel acquisita per ludum, vel extortia per metum danti iniectum; sive in contractu & promissione, sive extra.*
- XII. *Quid restituendum ob falsatam moneta; aut defraudatam gabellam; aut illicitam lignationem, pabulationem, venationem, piscationem, aucupium.*
- XIII. *Quid restituendum ob contractum illegitimè peractum; speciatim ex defectu solemnitatum iuris: & quid de testamento minus solemnibus sentendum.*
- XIV. *De circumstantijs restitutionis: nimirum quid*

seu quantum, cui & quo loco, à quibus, quo ordine, & quando restituendum.

XV. *De causis à restitutione excusantibus.*

Quæstio VII. De varijs contractibus Iustitiæ.

- Dubium I. *Quid, & quotuplex sit contractus in genere, & quomodo vel perficiatur, ac iuramento roboretur; vel etiam metu, dolo, aut errore irritus reddatur; deque restitutione in integrum, si ex aliquo contractu damnum notabile acceptum sit.*
- II. *De iustitia emptionis & venditionis, tam ex parte pretij, quam rei vendite, & aliarum circumstantiarum.*
- III. *De contractu mutui, eiusque vitio, nempe usura.*
- IV. *De censibus, seu contractu censuali; eiusque iustitia & iniustitia.*
- V. *De cambijs, eorumque iustitia & iniustitia.*
- VI. *De locatione, conductione, emphyseusi & feudo.*
- VII. *De alienatione bonorum Ecclesiæ: deque speciali contractu in Bavaria usitato, quem dominicum favorem appellant.*
- VIII. *De contractu societatis, & innominato simili.*
- IX. *De varijs contractibus post mutatum antehac pecunie valorem in Imperio consuetis.*
- X. *De quodam quasi contractu, nempe de tutela, speciatim ad quid obligentur tutores & curatores.*
- XI. *De testamentis, alijsque ultimis voluntatibus.*

Quæstio VIII. De Iniustitia, seu vitij Iustitiæ oppositis.

- Dubium I. *Quid & quotuplex sit Iniustitia in genere, & quomodo committatur.*
- II. *De acceptione personarum, vitio iustitiæ distributiua opposito.*
- III. *De vitij iustitiæ commutativa oppositis, quibus damnum corpori infertur; ac primum de homicidio; verum liceat occidere bruta animantia, improbos, tyrannos, adulterum cum uxore aut filia deprehensum, vel etiam seipsum.*
- IV. *Verum liceat quandoque interficere innocentem, procurare abortum; occidere inuasorem corporis, honoris, bonorum.*
- V. *Verum casuale homicidium inducat reatu culpe, vel irregularitatem: item quibus & quosnam mulare, aut incarcerare liceat.*
- VI. *De furto, rapina, & usuris, quibus damnum boni fortuna infertur.*
- VII. *De contumelia, detractione, susurratione, derisione, maledictione, quæ verbo consummantur, & potissimum honorem ledunt.*